

EAL VOLIOGU KOOSOLEK 4.10.96 TALLINNAS
PROTOKOLL

1. Avamine. Päevakorra kinnitamine.

Volikogu koosoleku avas EAL president Indrek Oro.

Kinnitati järgmine päevakord:

- 2) Tervishoiu finantseerimisest Eestis
- 3) EAL üldkogu toimumise aeg, koht, päevakord
- 4) Muud küsimused

* diplomijärgsest koolitusest

Koosoleku juhatajaks valiti Indrek Oro.

2. Tervishoiu finantseerimisest Eestis.

Oro: Käsitleme küsimust kahes osas: raviasutuste juriidiline staatus ja sellest tulenevad finantseerimisallikad üldiselt ja Tartu Ülikooli ja kliinikumi suhted.

Ehamaa: Raviasutuste juriidilist staatuset käsitlevates seadustes valitseb segadus. Juhinduma peaks äriseadusest ja munitsipaaltegevõtte seadusest, kuid äriseadus ei näe üldse ette raviasutust kui munitsipaaltegevõtet. Ta võib olla ainult eraettevõtte või aktsiaseltsi omavalitsuse 100% osalusega.

Mäng käib raviasutuste raha ümber, Tartus on see summa ~300 milj. krooni. Tallinnas ja ka maakondades tahavad omavalitsused raviasutusi endale ja nende raha oma käsutusse, et siis sellega oma eelarve auke lappida.

Raviasutused peavad olema iseseisvad juriidilised isikud, kas kasumit taotlevad või mittetulunduslikud. Volikogu või üldkogu peab siin võtma oma seisukoha.

Sinisalu: Raviasutused võiksid olla mittetulundusühingud, s.o. nende kasum peab minema reinvesteeringuteks mitte dividendideks. Me ei tea täpselt kehtivaid seadusi, seetõttu teen ettepaneku konsulteerida jurist Indrek Koolmeistriga. On vaja kindlaks määrata, kuidas raviasutus võib kasutada raha ülejääki. Äriettevõtte võib sellega teha, mis tahab, mittetulundusühing aga paigutada ainult investeeingutesse.

Oro: EHL nõupidamisel arutati samuti raviasutuste jur. staatus variantide ja leiti, et raviasutus peab olema kasumit mittetaotlev iseseisev jur. isik. Võimalikud variandid on:

- 1) avalik õiguslik
 - *riigihagla
 - *munitsipaalhagla
 - *omaette avalik õiguslik jur. isik (TÜ kliinikum)
- 2) eraõiguslik
 - *erahaigla
 - *aktsiaselts
 - *osaühing

Reguleerivaid seadusi on palju: tsiviilseadus, tervishoiukorralduse seadus, äriseadus, ravikindlustuse seadus, tulumaksu seadus. Volikogu peaks eestseisusele andma volitused juristiga konsulteerimiseks ja seisukohtade vormistamiseks.

Ettepanek ühel häälel vastu võetud.

Küsimuse teine osa puudutab Tartu Ülikooli kliinikumi.

Sinisalu: 1989. a. otsustati uuesti ellu kutsuda TÜ kliinikum nagu oli enne sõda. Arstiteaduskond võttis seda nagu ülikooli siseasja, haiglatega konsulteerimata. TÜ seisukoht on, et kliinikum peaks olema ravi-, õppe- ja teadusasutus, mis peaks garanteerima raviteenuste osutamise, õppe- ja teadustöö. Haiglate seisukoht on, et kliinikum võiks olla koordineeriv asutus raviasutuste vahel, mis jagab riigi dotatsiooni eri haiglate vahel. Kliinikum on autonoomne institutsioon.

Praegu kehtib kliinikumi põhikirja 13. variant. Ülikooliseaduses on §, et kliinikum kuulub TÜ koosseisu autonoomsena. Ülikool on iseseisev avalik õiguslik isik. Kliinikum kuulub sotsiaalministeeriumi (ravitöö) ja haridusministeeriumi (õppetöö) haldusalasse.

Nüüd arvab ülikooli juhtkond, et kliinikum on ülikooli osa, mille majanduse eest vastutab ülikool.

Tartu AL võttis 12. märtsil k. a. seisukoha, et haiglate viimine TÜ alluvusse ei soodusta haiglate arengut, halvendab suhteid õppejõududega. Kliinikum muutub nagu erahaiglaks.

Ülikoolil on esimesel kohal õppetöö, haiglal aga ravitöö. Sotsiaalministeeriumi seisukoht on, et ülikool sõlmib haiglaga lepingu õppetöö korraldamiseks. Prorektor Illak aga avaldas arvamust, et kliinikumi haiglad osutavad raviteenust ja teenivad sellega ülikoolile raha, seega oleks kliinikum nagu mingi ülikooli abimajand! Euroopas on ka olemas ülikooli kliinikud, mis aga ei kuulu ülikoolidele. Helsingi Ülikooli haigla kuulub Uusimaa läänile ja Helsingi linnale, ülikoolil on nendega leping.

Tartu Ülikool soovib, et haiglate varad antakse üle ülikoolile.

Tartu meditsiiniüldsuse koosolek otsustas hääletage 73 : 12, et kliinikumi haiglad peavad olema TÜ-st majanduslikult sõltumatud riigi haiglad.

Euroopa Liidu direktiivides on määratletud spetsialistide koolituse tingimused, s. o. millises raviasutuses võib arste koolitada. Ainult ülikooli huvides tegutsevad haiglad võivad jääda liiga madalatasemeliseks arstide koolitamiseks EL mallide järgi.

TÜ kliinikumi probleem näitab, et kogu Eesti tervishoius pole selget kontseptsiooni raviasutuste juriidilise staatuse küsimuses. Kuskil maailmas pole tervishoiuasutus kasumit taotlev ettevõtte. Eestis on välja antud mitmeid seadusi ja määrusi, mis reguleerivad raviasutuste jur. staatust. Nendest täpse ülevaate saamiseks teeb üldkogul ettekande Indrek Koolmeister.

Tarum: Tartu raviasutustes osutatakse 20% Eesti raviteenuste mahust, Tartu linn aga pole kliinikumi suhtes oma seisukohta öelnud.

Oro: Tsiteerides "Postimeest" ja Toivo Maimetsa on "ainuke põhjus, miks Tartus on meditsiini võrratult rohkem kui teistes Eesti linnades, on selles, et siin on ülikool."

Juriidiliselt on ülikoolil varade tagasisaamiseks õigus.

Ellamaa: Hea, et Tartus see probleem üles kerkis. Arstide Liit peab võtma seisukoha Eesti raviasutuste juriidilise staatuse kohta tervikuna, mitte TÜ kliinikumi kohta eraldi.

Kolle: Asi on lihtsam, kui paistab. Haigeid ravitakse Tartus edasi ka ülikooli alluvuses. Eestis on kalduvus kõik reformid pooleli jätta, ka tervishoiureform on takerdunud. EAL on töövõtjate ühing, tervishoiu eest vastutab Eesti riigis valitsus. Süsteem pole selge, Tartus ei vastuta praegu keegi raviasutuste raha eest ja kellegagi pole võimalik ka lepinguid sõlmida. Kliinikum vastutagu õppetöö, mitte ravitöö eest.

Tarum: Riik pole põhiseaduse järgi kohustatud inimese tervise eest hoolitsema, sellepärast lükataksegi kõik omavalitsuste kaela. Omavalitsus peab hoolitsema oma territooriumi elanike tervise eest.

Oro: Kohtumisel sotsiaalminister Vilosiusega öeldi selgelt välja, et ministeeriumil on 3 funktsiooni: raviteenuste hindade määramine, seaduseprojektide väljatöötamine ja tervishoiu korraldamine.

Praegu on põhiküsimus, kas teha kohe Arstide Liidu pöördumine TÜ kliinikumi kohta või võtta hiljem seisukoht kogu Eesti raviasutuste kohta.

Esitan volikogule vastuvõtmiseks EAL pöördumise TÜ kliinikumi küsimustes.

Tarum: Teeme kompromissi - pressiteate, et EAL toetab Tartu AL seisukohta ja avaldame oma seisukoha kogu Eesti kohta hiljem.

Oro: Ettepanek pöördumisest välja jätta 3. ja 4. lõik.

Kariis: Lisame pöördumisele dr. Ellamaa seisukoha.

Oro: Panen hääletusele pöördumise projekti, millest on välja jäetud 3. ja 4. lõik. (Pöördumise projekt lisatud protokollile).

Pöördumine volikogu poolt vastu võetud. (Tekst lisatud protokollile).

Oro: Tervishoiu finantseerimisega on vahetult seotud ka arstide palgad. 5. sept. oli ministeeriumis nõupidamine. Praegu on riigikogus arutlusele psühhiaatriaseadus ja patsiendi kaitse seadus. Sotsiaalmaksu muutmise seaduse projekt näeb ette sotsiaalmaksu maksmist töövõtja poolt (10% palgast). See seadus ei sätesta netopalgas säilitamise kohustust. EHL on nõus kohustusega tööandjale tõsta brutopalka 10%.

Uuest aastast tõstetakse raviteenuste hindu. Tuleks tõsta ka raviteenuse hinnas sisalduvat arsti töötasu osa.

Ellamaa: Olen meedikute palkade probleemidega seotud alates 1988. a-st. Praegu on väga surnud seis. Palga määrab sisuliselt haigekassaga sõlmitud lepingu suurus. Tuleb kehtestada arsti minimaalne tunnitasu, mis sisaldub raviteenuse hinnas. See võiks olla 50 kr/t. Arvutades tuleks siis palgafondiks 36% ravikindlustusrahast. Raviasutuste väited, et palka pole võimalik tõsta, sest asutus läheb pankrotti, pole päris õiged. Raviteenuste hinnad peavad olema reaalsed, mitte olema kujundatud olemasoleva raha hulga järgi.

Kolle: kas see pole liiga suur hüpe minimaalpalgas - 18 kroonilt 50-le?

Ellamaa: Küsimus on raviteenuse hinnas ja selles, missuguse % sellest moodustab arsti töötasu.

Urm: EAL ei võitle arstide palga eest! Me peame esitama resolutsioone nõudmisi ja pöörduma avalikkuse poole!

Tarum: Läbirääkimisi peab pidama valitsusega, mitte EHL-ga. Hinnakomisjonis peavad liikmed olema pariteetsel alustel.

Oro: Valitsus ega avalikkus ei maksa meile palka, läbirääkimisi tuleb pidada ikka tööandjaga. Mis puutub hinnakomisjoni, siis seal ongi liikmed pariteetsel alustel.

Ajapuuduse tõttu olen praegu sunnitud diskussiooni lõpetama, küsimus tuleb ka üldkogu päevakorda.

3. EAL üldkogu toimumise aeg, koht, päevakord.

Oro: Eestseisus teeb ettepaneku kutsuda üldkogu kokku 9. novembril. Kohaks tahtsime pakkuda Paidet, aga et Paidest praegu kedagi kohal pole, võiks kõne alla tulla mõni muu koht, näiteks Viljandi.

Soots: Viljandi on nõus üldkogu koosolekut korraldama.

Oro: Osavõtukvoot võiks olla 1:15, enne oli 1:10, aga Arstide Liidu liikmeskond on kasvanud ja kvoorum võib mitte kokku tulla.

Volikogu otsustas: kutsuda EAL üldkogu kokku 9. nov. 1996. a. kell 11.00 Viljandis. Osavõtukvoot 1 : 15.

Päevakorra projekt järgmine:

- 1) Avamine
- 2) EAL presidendi aruanne
- 3) Revisjonikomisjoni aruanne
- 4) EAL presidendi valimised
- 5) EAL eetikakomitee valimised
- 6) EAL põhikirja muudatus
- 7) Raviasutuste juriidilisest staatusest
- 8) Arstide töö tasustamisest
- 9) Diplomijärgsest koolitusest

Protokollis Katrin Rehema

EAL VOLIKOGU KOOSOLEK
4.10.96 TALLINNAS
OSAVÕTJAD

1. Ants Jäätma	Tallinna AL
2. Tiiu Veskimäe	Võrumaa AL
3. Tiiu Lahe	Pärnu AL
4. Peeter Kuningas	Põlva AL
5. Tiia Jasjukevits	Jõgevamaa AS
6. Ann Raadik	Harjumaa AL
7. Merle Šmutov	Tartumaa AL
8. Heli Talving	Läänemaa AL
9. Mai Soots	Viljandi AL
10. Toomas Kariis	ENÜ
11. Aime Ruusalu	Kohtla-Järve AS
12. Andres Ellamaa	Tallinna AL/eestseisus
13. Indrek Oro	EAL eestseisus
14. Andrus Kreis	EAL eestseisus
15. Tõnis Siir	EAL eestseisus
16. Väino Sinisalu	Tartu AL/eestseisus
17. Vahur Valvere	Onkoloogide Selts
18. Valli Korobov	Valgamaa AL
19. Raivo Kolle	Vereteenistuse Arstide Selts
20. Maive Koolmeister	Pärnu AL
21. Galina Proškina	Kohtla-Järve AS
22. Jelena Stankevits	Harjumaa AL
23. Svetlana Grišina	Harjumaa AL
24. Maimu Tamme	Kõrva-nina-kurguarstide Selts
25. Matti Tarum	Füsiatrite Selts
26. Andi Merilo	Läänemaa AL
27. Ivo Kuusk	Pärnu AL
28. Urm	Loksa Haigla

REGISTREERIMINE

EAL VOLIKOGU
KOOSOLEK u. 10.96

1. Ants Jäätmaa TALLINNA ARSTIDE LIIT
2. Tiiu Nõuasmaa Võrumaa Arstide liit
3. Tiiu Lahe Põnnu AL
4. Maive Kodmetsler Põnnu AL
5. Peter Kundiga Põlva AL
6. Vahur Valvee Eesti Onkoloogide Selts
7. Valli Korobov Vilpamaa AL
8. Raimo Kõlle Vuetseeristun A Sõltis
9. Eva Jõepe Tallinna Arstide Liit
Eesti Patoloogide Selts
10. Galina Prošura ja H-Jõrre Reizle AL
11. Ilme Ruusale
12. Jelena Stankevits ja Paldiski Polikliinika
13. Svetlana Orisina
14. Tina Järfumets - Jõgevamaa Arstide Selts
15. Heidi Raadik Nõuamaa AL
16. Ludvig ORO EAL
17. A. Preamso - TALLINNA AL
18. V. Siinsalu EAL juhatus
19. A. Kreis EAL juhatus
20. V. Karmi EAL
21. Merle Suvitso Võrumaa Arstide liit
22. J. Taaruu Võrumaa Arstide selts
23. Urmi Lõuna Haigla

24

24. Augi Gallenby

Läänemaa Haigb

25. Tomu Siin

— " —
— " —

26. Augi Mento

27. Mar Saks Võlgandi AL

28. Joo Keese - Kõnnu Põld,

EESTI ARSTIDE LIIT
ESTONIAN MEDICAL ASSOCIATION

**EESTI ARSTIDE LIIDU VOLIKOGU SEISUKOHT
TÜ KLIINIKUMI KÜSIMUSTES.**

Eesti Arstide Liit jälgib murega viimasel ajal Tartu Ülikooli Kliinikumi koosseisu kuuluvate raviasutuste omandivormi ümber toimuvat.

Kliinikumi raviasutused on Eesti tervishoiusüsteemi lahutamatud osad, kattes 1/5 Eestis osutatava arstiabi mahust, olles spetsialiseeritud ravi keskusteks kogu riigi elanike jaoks ja ainsateks raviasutusteks Tartu linna ja osaliselt maakonna elanikele. Samal ajal on need raviasutused riigi ainsa arste koolitava kõrgkooli õppebaasid, mis on vajalikud arstide diplomieelse ja -järgse ning täiendõppe läbiviimiseks.

Oleme seisukohal, et Tartu Kliinikumi raviasutuste omandivorm, nende staatus ja areng ei ole vaid Tartu Ülikooli siseküsimus, ka Eesti riigil on kohustus tagada arstiabi elanikkonnale ja arstide koolitamine.

Eesti Arstide Liit on seisukohal, et Kliinikumi raviasutuste liitumisel Tartu Ülikooliga ei ole tagatud nende raviasutuste funktsioneerimine endises mahus elanikkonnale arstiabi andmises, seega ka arstide koolituse kvaliteet kaasaegsete standardite järgi.

Et saavutada optimaalne lahendus nendele küsimustele, on ilmselt vajalik muuta mõningaid kehtivaid seadusandlikke akte ja samal ajal vastu võtta uusi seadusi. Kliinikumi raviasutuste seadusandlikku baasi kujundades tuleb kindlasti arvestada ka tulevase seadusandluse loogikat, eriti liitumise korral Euroopa Liiduga.

Eesti Arstide Liit on valmis igakülgselt koostööks nimetatud küsimustes.

Kuni optimaalse lahendusvariandi leidmiseni tuleb peatada Tartu raviasutuste varade ülekandmine Tartu Ülikooli bilanssi.

Palume riigikogu, valitsust ja Tartu Ülikooli kirjalikult informeerida Eesti Arstide Liitu oma seisukohtadest kirjas tõstatatud küsimuses.

Tallinnas 4. Oktoobril 1996.a.

EAL Volikogu koosoleku juhataja

I. Oro

EAL president

EESTI ARSTIDE LIIT Reg. nr. 24018855

Pepleri 32
EE2400 Tartu

Tel./ fax
(27) 430 029

32 Pepleri Str.
EE2400 Tartu Estonia

Phone / fax
(372 7) 430 029

**EESTI ARSTIDE LIIDU VOLIKOGU AVALIK
PÖÖRDUMINE RIIGIKOGU, VALITSUSE JA
TARTU ÜLIKOOI POOLE.**

Eesti Arstide Liit jälgib murega viimasel ajal Tartu Ülikooli Kliinikumi koosseisu kuuluvate raviasutuste omandivormi ümber toimuvat.

Kliinikumi raviasutused on Eesti tervishoiusüsteemi lahutamatud osad, kattes 1/5 Eestis osutatava arstiabi mahust, olles spetsialiseeritud ravi keskusteks kogu riigi elanike jaoks ja ainsateks raviasutusteks Tartu linna ja osaliselt maakonna elanikele. Samal ajal on need raviasutused riigi ainsa arste koolitava kõrgkooli õppebaasid, mis on vajalikud arstide diplomieelse ja -järgse ning täiendõppe läbiviimiseks.

Oleme seisukohal, et Tartu Kliinikumi raviasutuste omandivorm, nende staatus ja areng ei ole vaid Tartu Ülikooli siseküsimus, ka Eesti riigil on kohustus tagada arstiabi elanikonnale ja arstide koolitamine.

Väga paljudel põhjustel on riigi seadusandlus praegu veel lünklik ja täieneb pidevalt. Vaatamata sellele, et hetkel kehtivate seadusandlike aktide alusel peaksid Kliinikumi raviasutused kuuluma ülikoolile, oleme veendunud, et selline lahendus ei kindlusta nende raviasutuste edasist arengut vajalikul määral ja lahutab neid muust tervishoiusüsteemist. Arste saab vajalikul tasemel koolitada vaid terviklikus tervishoiusüsteemis funktsioneeriva polüprofiilse raviasutuse baasil. Samal ajal peab meditsiiniülikool olema juhtrollis arstiabi kvaliteedi tagamise protsessis ja optimaalse tervishoiu korralduse loomisel riigis.

Kutsume üles valitsust, riigikogu ja Tartu Ülikooli veel kord läbi kaaluma Tartu Kliinikumi raviasutuste omandikuuluvuse küsimuse, arvestades nende raviasutuste ülesandeid tagada spetsialiseeritud arstiabi riigi elanikonnale ja olla õppebaasiks arstide koolitusel.

Et saavutada optimaalne lahendus nendele küsimustele, on ilmselt vajalik muuta mõningaid kehtivaid seadusandlikke akte ja samal ajal vastu võtta uusi seadusi. Kliinikumi raviasutuste seadusandlikku baasi kujundades tuleb kindlasti arvestada ka tulevase seadusandluse loogikat, eriti liitumise korral Euroopa Liiduga.

Eesti Arstide Liit on valmis igakülgeks koostööks nimetatud küsimustes.

Kuni optimaalse lahendusvariandi leidmiseni tuleb peatada Tartu raviasutuste varade ülekandmine Tartu Ülikooli bilanssi.

Palume riigikogu, valitsust ja Tartu Ülikooli kirjalikult informeerida Eesti Arstide Liitu oma seisukohtadest kirjas tõstatatud küsimuses.

Tallinnas 4. oktoobril 1996. a.

EAL Volikogu koosoleku juhataja
I. ORO
EAL president